

ПОРАДНИК ВИКРИВАЧЕВІ

СТРОКИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ УПОВНОВАЖЕНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

Повідомлення із зазначенням авторства про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» через регулярні або внутрішні канали повідомлення такої інформації підлягає попередній перевірці у строк не більш як десяти робочих днів. За результатами попередньої перевірки службова особа, відповідальна за її проведення, приймає одне з таких рішень:

- призначити проведення внутрішньої (службової) перевірки або розслідування інформації у разі підтвердження фактів, викладених у повідомленні, або необхідності подальшого з'ясування їх достовірності;
- передати матеріали до органу досудового розслідування у разі встановлення ознак кримінального правопорушення або до інших органів, уповноважених реагувати на виявлені правопорушення в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України;
- закрити провадження у разі не підтвердження фактів, викладених у повідомленні.

Анонімне повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» підлягає перевірці у строк не більше 15 днів від дня його отримання. Якщо у вказаний строк перевірити інформацію, що міститься в повідомленні, неможливо, керівник відповідного органу або його заступник продовжують строк розгляду повідомлення до 30 днів від дня його отримання.

Викривачеві надається детальна письмова інформація про результати попередньої перевірки за його повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» у триденний строк з дня завершення відповідної перевірки. Внутрішня (службова) перевірка або розслідування за повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» проводиться у строк не більше 30 днів з дня завершення попередньої перевірки. Якщо у зазначений строк перевірити повідомлену інформацію неможливо, керівник відповідного органу або юридичної особи чи його заступник продовжують строк перевірки або розслідування інформації до 45 днів, про що повідомляється викривач.

ЩО ТАКЕ КОРУПЦІЯ, КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ?

КОРУПЦІЯ:

- використання особою, зазначеною у статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», службових повноважень (можливостей) з метою одержання неправомірної вигоди;
- використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», службових повноважень (можливостей) для прийняття обіцянки/ пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб;
- обіцянка/ пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону, з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень (можливостей).

КОРУПЦІЙНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ це діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНЕ З КОРУПЦІЄЮ, це діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ:

- Отримання неправомірної вигоди .
- Порушення обмежень щодо отримання подарунків.
- Незаконне збагачення.
- Невжиття заходів щодо протидії корупції.
- Недостовірність наведеної інформації в декларації.
- Порушення при кадрових призначеннях.
- Порушення, пов'язані з конфліктом інтересів.
- Порушення, пов'язані з проведенням публічних закупівель.
- Порушення обмежень пов'язаних з зайняттям іншою оплачуваною діяльністю.

ВИМОГИ ДО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО КОРУПЦІЮ :

- Містить ознаки порушення антикорупційного законодавства.
- Інформація має стосуватися конкретної особи.
- Повинно містити фактичні дані, які можуть бути перевірені.

БУДЬ-ЛАСКА, ЗВЕРНІТЬ УВАГУ !

У роботі з викривачами органи, уповноважені на співпрацю з ними користуються формулюванням, поданим у Законі України «Про запобігання корупції». Цей закон окреслює декілька важливих умов, які визначають викривача корупції. Отже, викривач – це фізична особа, яка:

- володіє інформацією про можливі факти корупційних правопорушень фактичними даними, а саме про обставини правопорушення, місце і час його вчинення та особу, яка вчинила правопорушення;
- переконана у достовірності цієї інформації;
- отримала цю інформацію під час трудової, професійної, господарської, громадської, наукової діяльності, проходження служби чи навчання.

Якщо хоча б одна з цих умов не виконана, особа не може вважатися викривачем, і особа не може бути визнана викривачем корупції (роз'яснення НАЗК від 23.06.2020 № 5 «Щодо правового статусу викривача»). Проте якщо особа повідомляє інформацію, яка явно містить ознаки корупції, у листі чи під час особистого прийому, то таку інформацію можуть розглядати як повідомлення викривача, якщо усі вказані вище умови дотримані.

Викривачем повідомлення про порушення вимог антикорупційного законодавства може бути здійснено, як АНОНІМНО (стаття 53 Закону України «Про запобігання корупції»), так і із ЗАЗНАЧЕННЯМ АВТОРСТВА (Стаття 532 Закону України «Про запобігання корупції»).

ЯК ПОВІДОМИТИ? Ви можете використовувати усі наявні засоби комунікації, зокрема:

- спеціальні телефонні лінії;
- засоби електронного та поштового зв'язку;
- офіційні веб-сайти. Куди повідомити про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, інше порушення Закону України «Про запобігання корупції»

ВИКРИВАЧ МАЄ ПРАВО:

- бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;
- подавати докази про підтвердження своєї заяви;
- отримувати від уповноваженого органу, до якого він подав повідомлення, підтвердження його прийняття і реєстрації;
- давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- на конфіденційність;
- повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону без зазначення відомостей про себе (анонімно);
- на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів у разі загрози життю і здоров'ю;

- на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
- на винагороду у визначених законом випадках;
- на отримання психологічної допомоги;
- на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках;
- отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації.

ВАЖЛИВО ЗНАТИ, що права та гарантії захисту викривачів поширюються також на близьких осіб викривача.